

Planinarski savez Crne Gore

Na osnovu člana 41, 42, 43. i člana 90 stav 3,4 i 5 , člana 90 i 91 Zakona o sportu, (Sl. list CG”, br.044/18) i člana 11. stav 5 tačka 11 i 15. Statuta PSCG Upravni odbor PSCG, na sjednici održanoj 31. jula 2019.godine donio je

PRAVILNIK O ORGANIZACIJI I SPROVOĐENJU TAKMIČENJA U ORJENTACIONIM I DRUGIM PLANINARSKIM SPORTOVIMA

/ Sa izmjenama i dopunama usaglašenim sa Zakonom o sportu 2018./

Član 1.

Ovim Pravilnikom se uređuju osnove za organizaciju i sprovođenje takmičenja ekipa – timova i sportista planinarskih klubova članova PSCG i srodnih sportskim klubovima u Crnoj Gori u planinarskim orijentacionim disciplinama, u daljem tekstu planinarska orijentacija, kao i drugim planinskim sportovima (planinarski orijentacioni krosevi, planinarski maratoni, planinsko - turno skijanje, nordijsko i planinsko trčanje, hodanje na krpljama) sa elementima orijentacije u prirodnim sredinama (planinskim stazama) i drugim (slobodno penjanje, sportsko penjanje, biathlon ...), isključujući takmičenja iz orijentiringa koji se sprovodi van organizacije PSCG po pravilima IOF-a.

Član 2.

Pravo učešća

Pravo učešća na takmičenjima u planinarskoj orijentaciji i drugim planinskim sportovima koja se organizuju u okviru i pod nadzorom Planinarskog saveza Crne Gore imaju svi članovi i planinarski klubovi u Crnoj Gori, sportski klubovi u orijentacionim sportovima Vojske, Policije, Saveza izviđača Crne Gore i ekipa planinarskih klubova koji su članovi planinarskih saveza koji participiraju u BMU i EUMA (Balkanska planinarska unija i Evropska unija planinarskih asocijacija). Pravo učešća na “open” takmičenjima imaju i drugi srodni klubovi, asocijacije i savezi iz Crne Gore po pozivu PSCG ili kluba organizatora takmičenja po propozicijama PSCG.

Član 3.

Organizatori takmičenja

PSCG je organizator svih priredbi – takmičenja shodno Zakonu o sportu na nacionalnom nivou i otvorenih (*open*) na međunarodnom nivou u Crnoj Gori, a realizuje ih Komisija za orijentacione sportove i takmičarski odbor PSCG po godišnjem kalendaru.

Međunarodna takmičenja u organizaciji BMU i EUMA u Crnoj Gori realizuje PSCG shodno Zakonu o sportu.

Učešće reprezentativne ekipe PSCG, klubova sportista na međunarodnim takmičenjima

Klupska i međuklupska takmičenja kao sportske susrete mogu da organizuju i realizuju planinarski klubovi PSCG uz pomoć takmičarskog odbora PSCG, shodno mogućnostima i u saradnji sa drugim srodnim asocijacijama i institucijama (Vojska Crne Gore, MUP i Policija, Savez izviđača Crne Gore, Atletski savez, Smučarski savez)

Član 4.

Tip takmičenja

Takmičenja u planinarskoj orijentaciji (planinarska orijentaciona takmičenja) i orijentacionom krosu, u daljem tekstu takmičenja, su ekipna takmičenja, a u ostalim disciplinama pojedinačno ili ekipno što se uređuje propozicijama.

Takmičenja se organizuju i sprovode kao liga, kup ili "open", te "demo" u okviru festivala planinarstva, školama planinarstva i izbora reprezentativne ekipe za međunarodna takmičenja.

Takmičenja mogu realizovati kao jednodnevna (danju i/ili noću) i višednevna.

Nivoi takmičenja su: klupska, nacionalna i međunarodna na nivou PSCG

Takmičenja na nivou PSCG i otvorena prvenstva na međunarodnom nivou planiraju se i usaglašavaju sa godišnjim Planom aktivnosti PSCG. Plan se objavljuje u okviru Kalendara aktivnosti PSCG-a (mjesto, vrijeme i organizator) za takmičarsku godinu. Prvenstvo Crne Gore u planinarskoj orijentaciji se načelno organizuje u okviru lige.

Klupska takmičenja se mogu organizovati u okviru planinarskog kluba, teritorije grada, opštine i regiona, na tradicionalnim susretima, a po potrebi kao izborna za nastup na međunarodnim takmičenjima ekipa kluba i reprezentacije.

Pravila, kalendar takmičenja i plasman objavljuje takmičarski odbor - komisija PSCG za nacionalni i međunarodni nivo.

Nacionalnu ekipu bira i vodi selektor koga imenuje UO PSCG na predlog Komisije za planinske sportive između zaslužnih sportista.

Član 5.

Staza/e za takmičenje

Za potrebe takmičenja priprema se, uređuje i obilježava staza/e, načelno u prirodi, na osnovu propozicija, tipa takmičenja, prema kategoriji takmičara i na bezbjednom i prohodnom terenu. Izbor staze, izradu karata za takmičenje i zadatke na stazi i uređenje vrši Takmičarska komisija sa organizatorom, a obilježavanje kontrolnih tačaka (KT) na terenu vrši se najkasnije 2 (dva) sata prije početka takmičenja (starta). Obilježavanje staze je privremenog karaktera i organizator je obavezan da stazu po završetku takmičenja dovede u stanje prije takmičenja.

Staza se koristi za samo jedan tip takmičenja (kategoriju, dan-noć i etapu)

Član 6.

Kategorije takmičara/ki

Kategorije takmičara/ki se određuju na osnovu starosne dobi (godine rođenja), a potvrđuje uvidom u lična dokumenta takmičara ili dokument registracije kod PSCG

1. Juniori/Juniorke od 14 do 18 godina
2. Seniori/Seniorke do 45 godina
3. Veterani/Veteranke do 55 godina
4. Stariji Veterani/ veteranke preko 55 godina

Član 7.

Nastup i sastav ekipe

Ekipe za takmičenje u planinarskoj orijentaciji su tročlane u jednoj kategoriji na osnovu rodne ravnopravnosti (žensko/ muško). Članovi ekipe moraju biti članovi istog kluba, asocijacije ili društva kao matični članovi. Izuzetno, broj članova ekipe može brojati i više članova što se posebno reguliše propozicijama (orijentacioni kros, planinski maratoni, planinsko trčanje i sl...)

Ekipe mogu biti i mješovitog sastava (muško-žensko). U ovom slučaju kategorija ekipe određuje se prema takmičaru najteže kategorije.

Jedan klub – asocijacija na takmičenju može učestvovati sa po dvije ekipe u jednoj muškoj/ženskoj kategoriji, ali se ekipno boduje jedna ekipa boljeg plasmana.

Ukoliko je ekipa sastavljena od članova različitih klubova i drugih asocijacija može se takmičiti samo van konkurencije.

U kategoriji Seniori mogu nastupati po jedan junior ili veteran.

U muškoj kategoriji može nastupati po jedan ženski član ekipe.

Sastav ekipe se ne može mijenjati nakon starta i u toku višednevnog takmičenja

Član 8.

U cilju popularizacije i razvoja planinarskih sportskih aktivnosti u oblasti planinarske orijentacije i orijentacionih kroseva, organizuju se takmičenja podmlatka po posebnim propozicijama u pripremnoj kategoriji: **poletarci ili omladinci** na školama planinarstva, školama izviđača - skauta, planinarskim izviđačkim susretima, meĐuklupskim takmičenjima kao i drugim oblicima saradnje sa srodnim savezima i asocijacijama, uz obaveznu dodjelu stimulativnih priznanja za plasman i učešće.

Član 9.

Kretanje takmičara na stazi

U toku takmičenja na stazi se mogu kretati samo takmičari ekipe u toku rješavanja dobijenih zadataka, a na kontrolnim tačkama mogu boraviti samo kontrolori. Načini kretanja takmičara na stazi/ma mogu biti

- Ekipno (sa ili bez razdvajanja)
- Pojedinačno
- U paru
- Sa slobodnim izborom pravca kretanja
- Pod zadatim azimutom -
- Sa zadatim vremenom
- Brzinsko i po posebnom zadatku

Član 10.

Parametri staze

Staze za takmičenje se uređuju načelno kao kružne, mogu biti i etapne, sa ili bez posebnih zadataka ekipi – takmičarima na KT, identične su za sve takmičare u kategoriji i primjerene tipu takmičenja.

Osnovni parametri staze/a za takmičenje u planinarskoj orijentaciji su: dužina staze, broj kontrolnih tačkaka, maksimalno vrijeme zadržavanja na stazi, i to:

- Juniori	do 6 km,	do 8 KT (zadataka)	na stazi 60-70 minuta
- Seniori	do 12km,	do 14 KT sa zadacima	na stazi 120-140 minuta
- Veterani	do 8 km,	do 10 KT sa zadacima	na stazi 100-120 minuta
- Stariji veterani i pripremna kategorija	do 6 km,	6 KT,	na stazi do 120 minuta

Član 11.

Start (nastup) ekipa

Redosled – start ekipa se određuje žrijebom prije početka takmičenja izvlačenjem startnih brojeva ekipa. Članovi jedne ekipe nose iste startne brojeve (dvocifrene ili trocifrene sa podbrojem / 1, 2, 3 .

Ekipe startuju grupno u vremenskim intervalima od minimum 3 i maksimum 10 min. ili pojedinačno u okviru ekipe sa razmakom od minimum 1 minut .

Dvije takmičarske ekipe istog kluba – društva iste kategorije ne mogu startovati jedna iza druge. Ukoliko je to nemoguće obezbjediti onda da startuju sa dvostrukim vremenskim intervalom

Član 12.

Oprema ekipe i takmičara

Za takmičenje u planinarskoj orijentaciji svaka ekipa na startu obavezna da ima, a u toku takmičenja nosi i koristi: Kao ekipa:

- Pribor za rješavanje zadataka orijentacije (kompas, koordinatomjer, lenjir, uglomjer, grafitna olovka, gumica)
- Komplet prve pomoći (individualni komplet)

Ukoliko je takmičenjem predviđeno razdvajanje takmičara na stazi svaki član ekipe mora posjedovati i nositi navedeni pribor i prvu pomoć. Kao pojedinac:

- ranac
- baterijsku lampu
- ručni časovnik - (kompas)
- pištaljku
- posudu sa vodom (minimum 0,5 litara)
- (1 obrok suve hrane),
- planinarsku obuću i odjeću u skladu sa terenom i godišnjim dobom - zaštitnu odeću od nevremena (kiše)
- planinarsku knjižicu(sa markicom PSCG za tekuću godinu ili takmičarsku legitimaciju)
- ovjerenu zdravstvenu knjižicu ili izjavu (ostali takmičari)
- plasičnu fasciklu za kartu

Obaveznu opremu za druga orijentaciona takmičenja u prirodi se obavezno propisuje i objavljuje 30 dana prije takmičenja u propozicijama.

Član 13.

Takmičarska karta i karton

Za sva takmičenja u oblasti planinarske orijentacije izrađuje se takmičarska karta i ekipi uručuje ovjerena na startu.

Obavezno se uručuje takmičarima prilikom rješavanja zadataka na KT (razdvajanja), a karton takmičara svakom članu ekipe na startu. Takmičarske karte se izrađuju za svako takmičenje posebno po kategorijama i karton takmičera koji je standardizovan koje obavezno ovjerava takmičarska komisija.

Na takmičarskoj karti se jednoobrazno i uočljivo crvenom bojom ucrtavaju: Start, KT i Cilj, a zadaci na KT se preuzimaju (ili pronalaze) kad se rješavaju na terenu. Karta i karton takmičara moraju biti formata pogodnog za rad na terenu i zaštićeni im sadržaji od vlage.

Za takmičenja se koriste topografske i geodetske karte - fototipska izvedena izdanja VGI ili državnih organa razmjera 1:25.000, izuzetno planinarske i orjentiring karte razmjera 1.10.000 i 1.5000 odgovarajućeg kvaliteta.

Organizator takmičenja je obavezan da obavjesti takmičare o vrsti, izdanju i eventualnim nedostacima karte, a područja zabranjenim i opasnim za kretanje obilježi na takmičarskoj karti.

Član 14.

Kontrolne tačke

Kontrolne tačke moraju biti vidno obilježene na terenu uočljiva sa odstojana od najmanje 10 m, trostranim crveno bjelim prizmana 30 x 30 ili 15x 15 cm . Pored prizme (platno, šperploča, plastika) moraju biti opremljene sa perforatorima, pečatima KT , brojem KT , zadacima koji se rješavaju na KT.

Na pojedinim KT postavljaju se i kontrolori – sudije, čija je obaveza da vode evidenciju kompletnosti, vremena ulaska i odlaska ekipe (takmičara) sa KT, načinu korišćenja opreme u toku takmičenja i vrše ovjeru pečatom kartona ako nema perforatora ili za preuzeti zadatak.

Dozvoljeno je korišćenje sport ident Sistema (čipovi) prilagođenog tipu takmičenja

Kontrolne tačke i oprema se uklanjaju sa terena nakon 2 sata od vremena starta zadnje ekipe i staza dovodi u prvobitno stanje prije takmičenja.

Upotreba svih vrsta uređaja za GPS nije dozvoljena takmičarima na stazi i sakcioniše se diskvalifikacijom ekipe.

Član 15.

Takmičarski zadaci

OSNOVNI: savladavanje zadate maršute i pronalaženje zadatih KT na terenu po karti u najkraćem vremenu .

POSEBNI: na osnovu pisanog zadatka odrediti mjesto (poziciju) KT na karti standardnim metodama (presjek koordinata, presjekom azimuta, azimuta i udaljenosti od poznate tačke, upoređivanjem karte i zemljišta, određivanje nadmorske visine po karti, mjerenje nagiba zemljišta na zadatom azimutu od KT , pronalaženje KT pomoću zadatih parametara: koordinata, azimuta i daljine... idr.) i rješavanje posebnih zadataka na terenu po zadatku takmičarske komisije (testovi).

Rješavanje testova na KT po pripremljenim identičnim zadacima po kategorijama takmičara i vrsti takmičenja:

- Rješavanje testova prve pomoći i samopomoći
- Rješavanje testova iz osnova topografije i čitanja karata
- Rješavanje testova iz zaštite prirode i mjere samozaštite u prirodi
- Rješavanje testova iz osnovnih planinarskih (skautskih) vještina -
- Izrada skica i krokija terena sa KT ili opis tačke

Član 16.

Bodovanje

Bodovanje (rezultat ekipe) se vrši na osnovu utvrđenog vremena i ispunjenih uslova za osnovni i posebne zadatke pri savladavanju zadate maršute, ovjere pronađenih KT, rješavanja zadataka koji su evidentirani u kartonu takmičara predatih na cilju, listi testova i zapažanja kontrolora.

Ulazak na KT i Cilj je ekipan i mjeri se na pun minut od ulaska posljednjeg takmičara na KT odnosno Cilj prema redoslijedu na startu

Vrijeme potrebno za prelaženje od KT do KT odnosno do Cilja određuje se prema tipu takmičenja i kategoriji takmičara kao limit za svaku stazu posebno i objavljuje prije takmičenja i upisuje u takmičarski karton .

Bodovanje se vrši takmičarima ekipe u vremenu limita, a svaki ulazak preko limita ekipe se ne boduje, već se za svaki započeti minut zakašnjenja pri ulasku na Cilj dodjeljuje jedan kazneni bod ekipi.

Vrijeme na brzinskoj dionici se obračunava tako što ekipa sa najboljim vremenom ne dobija kaznene bodove ostale ekipe dobijaju po 1 kazneni bod za svaki započeti minut zaostatka za najboljim vremenom.

Neriješeni zadaci, nepronađene tačke, testovi i nedostatak opreme na cilju se boduju negativnim bodovima.

Oštećenja KT, korišćenje nedozvoljene opreme i ometanje kontrolora i članova drugih ekipa sankcioniše se oduzimanjem bodova na osnovu rezultata odnosno u težim slučajevima narušavanja sportskog ponašanja diskvalifikacijom.

Član 17.

Plasman ekipa

Plasman ekipa određuje po kategorijama takmičara zastupljenih na takmičenju se prema sledećim kriterijumima:

- Maksimalnim brojem bodova na osnovu utrošenog vremena savlađivanja staze
- Broju pronađenih KT
- Rezultatima pri rješavanju posebnih zadataka na KT
- Rezultatima u rješavanju testova znanja i vještina
- Ponašanja na stazi i zapažanjima kontrolora-sudija - Broja ukupnih negativnih bodova U slučaju istog broja bodova plasman se određuje prema :
- Manjem broju negativnih bodova na brzinskoj dionici
- Manjem broju negativnih bodova pri ulasku na cilj ili KT pod određenim azimutom (rješavanju posebnih zadataka)
- Manjem broju negativnih bodova za nedostatak (gubljenje) opreme

Za plasman ekipa na 1, 2. i 3. Mjesto po kategorijama ekipama se dodjeljuje diploma, a članovima ekipe medalje i diplome.

Ukupni plasman ekipe (kluba, tima, asocijacije) na takmičenju svih nivoa određuje se na osnovu bodovanja plasmana ekipa po kategorijama.

Za ukupni plasman ekipama na 1, 2. i 3. se dodjeljuju pehari i diploma, a ostalim diploma za plasman i učešće.

Rezultati takmičenja - plasmani se najkasnije nakon 1 (jednog) sata po završetku takmičenja po kategorijama, a po izvršenom bodovanju objavljuju kao nezvanični rezultati na koje je dozvoljena žalba Arbitražnoj komisiji takmičenja najkasnije za 30 minuta nakon objavljivanja rezultata u pisanoj formi.

Ukoliko nema primjedbi na objavu nezvaničnih rezultata nakon 1 (jednog) sata rezultati takmičenja su konačni.

Član 18.

Arbitražna komisija

U slučaju uočene greške, povrede pravila takmičenja i nekog drugog spora u vezi konkretnog takmičenja odmah po objavljivanju nezvaničnih rezultata, nezadovoljna ili oštećena ekipa, klub ili tim takmičara može uložiti žalbu Arbitražnoj komisiji takmičenja.

Arbitražna komisija se određuje (imenuje) prije početka takmičenja i nju sačinjavaju predstavnici organizatora i dva člana iz redova učesnika takmičara. Odluka Arbitražne komisije je konačna i rezultati objavljuju kao konačni.

Član 19.

Obaveze organizatora takmičenja

Organizator sportske priredbe – takmičenja je obavezan da istu organizuje i sprovede shodno glavi V Zakona o sportu (član 90 – 97) i dobije saglasnosti propisane ovim zakonom.

Organizator (klub, komisija i PSCG) je pored obaveza iz prethodnog stava obavezan da javno i na transparentan način obavjesti potencijalne učesnike takmičenja najmanje 30 dana (pozivno pismo) u pisanoj ili elektronskoj formi sa osnovnim propozicijama i mjestu takmičenja, načinu prijave, vrstu takmičarske karte, način verifikacije KT i druge podatke oko organizacije i realizacije takmičenja.

Posebno je organizator ili domaćin (realizator) takmičenja obavezan da:

- na vrijeme pripremi takmičarsku stazu i kartu, takmičarske kartone organizuje i odredi organe i takmičarsku komisiju, opremu za mjerenje rezultata i obilježavanje i opremu KT, starta i Cilja, nagrade (pehare, medalje, diplome, zahvalnice);
- takmičenje prijavi nadležnim državnim organima i po potrebi dobije saglasnost za održavanje takmičenja shodno Zakonu o sportu i dr.;
- obezbjedi prisustvo ljekara sa osnovnom sanitetskom opremom ,a m/v ukoliko je staza za takmičenje udaljena više od 1 km od javne sanitetske ustanove opšte medecinske pomoći.
- obavjesti GSS CG , Policiju, SS i po mogućnosti obezbjedi njihovo prisustvo za vrijeme takmičenja.
- obezbjedi prostor (objekat, šator) za presvlačenje takmičara, kontrolore - sudije na startu i cilju, zapisničara i mjerioca vremena.
- uredi i obezbjedi okrepu stanicu (podjelu čaja ili osvježavajućih napitaka) takmičarima na cilju;
- obezbjedi precizno mjerenje, evidentiranje i javno objavljivanje rezultata;
- se pridržava mjera bezbjednosti i odgovornosti u izvođenju planinarskih i sportskih aktivnosti propisanih Zakonom , Statutom i Pravilnicima PSCG i ovog Pravilnika;

Član 20.

Nakon održanog takmičenja, najkasnije za 7 dana, dostaviti detaljan izveštaj UO PSCG za nacionalni i međunarodni nivo (kao organizator, domaćin ili učesnik) preko stručne komisije za planinarske sportske discipline (takmičarskog odbora PSCG) sa sledećim podacima u pisanoj i elektronskoj formi:

- mjesto, tip i vrijeme održavanja takmičenja
- sastav organizacionog odbora, takmičarske komisije, sudijskog aparata
- broj ekipa učesnika
- broj takmičara po kategorijama
- karakteristike staza po kategorijama
- vrsta takmičarske karte
- broj KT (osnovnih i posebnih zadataka)
- plasman ekipa
- vrsta i broj dodjeljenih sportskih priznanja - sponzori i oblik sponzorstva
- specifikacija (troškovnik) za takmičenje
- izbor fotografija o takmičenju

Stručna komisija PSCG će na osnovu izvještaja organizatora i rezultatima učesnika na takmičenjima u Crnoj Gori mi međunarodnom nivou u planinarskoj orijentaciji, orijentiringu, orijentacionim i planinskim maratonima, slobodnom penjanju u toku svake kalendarske godine sačiniti i poslati izvještaj COK-u i Upravi za sport do kraja decembra po ustaljenom obrascu biltena.

Član 21.

Obaveze takmičara

Prilikom registracije u matičnom klubu takmičar je za kategorije junior/ka, senior/ka i veteran/ka prilaže dokaz o opštoj zdravstvenoj sposobnosti koja je obavezna za nastup na takmičenjima međunarodnog nivoa.

- Da posjeduje člansku knjižicu PSCG ili dugu ovjerenu člansku kartu kojom dokazuje klanstvo u konkretnom klubu, društvu ili savezu sa markicom - plaćenom članarinom za tekuću godinu;
- Da posjeduje ovjerenu zdravstvenu knjižicu ili takmičarski karton na svoje ime
- Da se pridržava propozicija takmičenja, mjera bezbjednosti i upustava organizatora o bezbjednosti na stazi;
- Da se pridržava upustava u pogledu organizatora o korišćenju i nošenju ekipne i lične opreme;
- Da ne koristi nedozvoljena stimulativna sredstva i opremu i ničim ne ometa druge takmičare i kontrolore – sudije;
- Da se pridržava moralnog kodeksa sportskog ponašanja, takmičarske solidarnosti i zaštite opreme na stazi i KT ;
- Takmičar se takmiči u odgovarajućoj kategoriji na sopstveni rizik odgovornost

Član 22.

Primjena Pravilnika

Takmičenja u planinarskoj orijentaciji na klupskom i nacionalnom nivou se planiraju , organizuju i realizuju u skladu sa ovim Pravilnikom koji se može mjenjati i dopunjavati (usaglašavati) na prijedlog stručne komisije PSCG i međunarodnih asocijacije.

Takmičenja u drugim planinskim sportovima (planinarski i orijentacioni krosevi, planinarski - pješački maratoni, planinsko - turno skijanje, nordijsko, planinsko trčanje, hodanje na krpljama sa elementima orijentacije u prirodnim sredinama, na planinskim stazama ili posebnoj sportskoj infrastrukturi a organizuju se i realizuju primjenom ovog Pravilnika, uz obaveznu izradu posebnih (dopunskih) Propozicija specifičnih za te sadržaje i kategorije kao Aneks ovog Pravilnika i objavljuje

Član 23.

Izmjene i dopune, kao i usaglašavanja sa nacionalnim i međunarodnim standardima (BMU i EUMA) vršiće UO PSCG, po potrebi, a na prijedlog stručne komisije za orijentacione sportove i takmičarskog odbora PSCG.

Izmjene i dopune Pravilnika će se primjenjivati nakon objavljivanja u narednoj takmičarskoj sezoni sa Kalendarom.

Član 24.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom njegovog usvajanja i primjenjuje se .
Pravilnik o organizaciji i sprovođenju takmičenja u planinarskoj orijentaciji donešen 29.09. 2014. godine se stavlja van snage završetkom takmičarske sezone 2019.godine.

U Podgorici 31. 07. 2019.

Predsjednik UO PSCG-a

Prof.dr Dragan Bulatović s.r.